

MOZGÓKÉP ÉS MÉDIAISMERET

Modul a 7. és 10. évfolyamon

CÉLOK

Az iskolai média nevelés céljai a következők:

- A lehetőségekhez mérten mélyíti a tanulók mozgókép-formanyelvi és művelődéstörténeti tájékozottságát.
- Fejleszti a tanulók azon készségeit, amelyek birtokában egyre hatékonyabban tudnak audiovizuális szöveget értelmezni illetve alkotni.
- Kialakítja a tanulóknál a médiatudatosság alapjait, hogy egyre sikeresebben tudjanak tájékozódni és választani a modern piacgazdaság információövezetében.

A helyi tanterv a Kerettanterv „A” változatának témaköreire épül, figyelembe véve azt a sajátosságot, hogy a 7. és 10. évfolyamon 18-18 órás modul keretében kell a célokat megvalósítani.

KÖVETELMÉNY

A tanulók legyenek képesek teret és időt formáló képkapcsolatok értelmezésére, karakter- és konfliktusviszonyok felismerésére. Tudjanak életkoruknak és tapasztalataiknak megfelelő egyszerű (mozgó)képi szöveget előállítani és azzal meghatározott kommunikációs célokat megvalósítani. Alakuljon ki bennük önálló, kritikus attitűd, amely segíti őket médiafogyasztási szokásaik tudatos alakításában, lehetőség szerint a toleranciára, lényegkiemelésre, objektivitásra való törekvés jegyében.

Ismerjék:

A (tömeg)kommunikáció történetét nagy vonalakban

A mozgóképkultúra és médiaismeret alapfogalmait

Tudják:

Más műveltségi területeken (magyar nyelv és irodalom, rajz és műalkotáselemzés, ének-zene, fizika, informatika) megtanult ismereteiket alkalmazni a mozgóképkultúra és médiaismeret területén

Értsék:

Hogyan ábrázolja az emberi élet jelenségeit a mozgókép nyelve, és hogyan kell a képen kódolt információt megfejteni

Hogyan formálja a média a közgondolkodást, és ennek tudatában hogyan lehet tájékozódni a média segítségével

FEJLESZTENDŐ KOMPETENCIÁK

Mivel a médiaszöveg is egyfajta szövegtípus, annak elemeztetésével a tantárgy hozzájárul az anyanyelvi kommunikáció kulcskompetenciájának fejlesztéséhez. Az információgyűjtés, keresés, feldolgozás, az elektronikus média útján történő kommunikáció gyakoroltatásával a digitális kompetencia kulcskompetenciáját fejleszti.

TEVÉKENYSÉGFORMÁK

Mindenképpen kívánatos a tevékenységek végzésekor a tanulókat együttműködésre, érvelésre, objektivitásra és toleranciára készíteni, és a képalkotási feladatokban kreativitásukat a legmesszebbmenőkig kihasználni.

- Megfigyelés (a kép és a valóság viszonya, lényeges információk kiemelése, médiafogyasztási szokások tanulmányozása)
- Ismeretszerzés: tanári előadásokból, statisztikákból és táblázatokból, a szakirodalomból, a médiából magából
- Kommunikáció: képen kódolt információ olvasása illetve küldése (story-board, egyszerű animáció, esetleg rövidfilm készítése)
- Értelmezés, elemzés: mozgóképi hang- és képkapcsolatok elemzése, sztereotípiák, konvenciók azonosítása, a média társadalmi szerepének megvitatása

ELŐZETES ISMERETEK

Magyar nyelv és irodalom

- Művelődéstörténeti korszakok, stílusok
- A kommunikáció folyamata
- A történetmesélés lehetséges technikái

Rajz és műalkotáselemzés

- Művelődéstörténeti korszakok, stílusok
- A kép kompozíciója
- Kollázs, montázs, az ábrázolás különféle technikái

Ének-zene

- Gondolatok, érzelmek, történések kifejezése a zenében
- A zenekíséret illetve hangaláfestés jelentősége

Fizika

- A fényképezés és mozgóképkészítés legfontosabb találmányai a hőkortól napjainkig
- A hangrögzítés alapelvei

Informatika

- Digitalizált képek és filmek megjelenítése a számítógépen
- Digitális fényképek szerkesztése
- Vágó programok alkalmazása

TOVÁBBHALADÁS FELTÉTELE

A modul sikeres elvégzését osztályzat igazolja. A végső osztályzat a következő részeredményekből alakul ki:

Kreatív feladat(ok) teljesítése

Elméleti kérdésekre adott válaszok írásban

Részvétel mértéke a csoport munkájában

TARTALOM

7. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 18 óra

Téma	A téma altémái
	Bevezetés
1. A kommunikáció	A kommunikáció általános modellje; jellemzői; a tömegkommunikáció sajátosságai A tömegkommunikáció formái a történelemben (könyvnyomtatás, film, rádió, televízió, internet) A polgári nyilvánosság a modern társadalmakban. A szólásszabadság
	Mozgóképkultúra
2. Bevezetés a filmtörténetbe	A film történetének mérföldkövei: fénykép, némafilm, hangosfilm, színes film. A film helye a művészetek között. Celluloid és digitális technikák
3. A mozgóképi közlés mód alaptulajdonságai	Reprodukció és ábrázolás. A folyamatos téridő felbontása és újraszerkesztése. Utalás
4. A mozgókép alapvető kifejezőeszközei	Kiemelés, montázs, mozgóképi elbeszélés
	Médiaismeret
5. Tömegkommunikáció és médiaipar	A modern tömegkommunikáció eszközei Kereskedelmi és közszolgálati média A tömegkommunikáció mint kereskedelmi tevékenység Médiaintézmény, célközönség, műsортípus Műsoridő és műsorrend
6. A reklám	A reklám fogalma, eredete, története A reklám formái: nyomtatott és elektronikus reklámok A marketing alapfogalmai: célcsoport, pozicionálás stb. A reklámfilm mint mozgóképi műfaj
7. A hír	A hír fogalma, eredete. A hírek terjedésének formái a történelemben. Az internet forradalma a hírterjesztésben Hírek a nyomtatott és az elektronikus médiában

Az események szelekciója
Befolyásolás és manipuláció

Összegzés

8. A tévésorozat A tévésorozatok típusai (szappanopera, komédiák stb.)
A tévésorozat mint termék (célközönség, témák)
A tévésorozatok szerkezete: a dráma műneme és a tévésorozat
9. Összefoglalás és ellenőrzés

10. ÉVFOLYAM

Évi óraszám: 18 óra

Téma sorszáma	Téma	A téma altémái
1.	A mozgókép formanyelve, a látvány mozgóképi megszervezésének alapjai	A látvány kerete A kamera és a téma viszonya A mozgóképoi látvány esztétikája –, kompozíció, megvilágítás, színkezelés
2.	A mozgókép formanyelve, a montázs szerepe a mozgóképi szövegalkotásban	A montázs és a jelentés A belső montázs
3.	A mozgókép formanyelve, a szerepjáték	A kép és a hang montázsviszonya A szerepjáték tradíciója a mozgóképen
4.	A film és a valóság	A szerepjáték kifejező eszközei Valószerűség és hitelesség a filmen, a szappanoperákban és a hírműsorokban Film és valóság viszonya a dokumentumfilmen, a kibeszélő és a valóság-showkban
5.	Magaskultúra, tömegkultúra	Az archetípus kultúrája és a tömegfilm
6.	A műfajiság a filmkultúrában	A képzőművészet kultúrája és a szerzői film A műfajok kialakulása Műfaji jegyek valamely klasszikus filmműfaj esetében
7.	Korstílusok a szerzői film történetében	Szovjet avantgarde Német expresszionizmus Olasz neorealizmus A francia és a csehszlovák új hullám
8.	Epizódok a magyar film történetéből	Film és társadalom Néhány meghatározó jelentőségű műalkotás
9.	A sztár szerepe a tömegkultúrában	A sztár fogalma, a hős és az ikon A sztár funkciója a tömegtársadalomban A mozsztár mint őstípus

10.	Közönség és befogadás	A médiasztár, a sztárjelenség és a modern piacgazdaság Befogadás-elméletek Napirend kijelölés, kultivációs elv A közönség mint állampolgár: a közszolgálati média közönsége A közönség mint a globális és a lokális médiainstítúzmények közönsége, médiainperializmus, civil társadalom Női és férfi közönség, társadami nemi szerep és a média
11.	A média etikai környezete és jogi szabályozása	Alkotmányos alapjogok A média „örkutya” szerepe Újságírói etika, hiteles médiaszemélyiség, intézményi etika A médiatörvény A médiaerőszak és annak etikai ill. jogi szabályozása
12.	Új médiumok, multimédia és internet	Szövegformálás -, választás és -befogadás a linearitás és a szövegek hierarchiájának eltűnésével.
13.	Összefoglalás, ellenőrzés	